

Список використаних джерел:

1. Мушинский В.П. Особенности суицидального поведения у подростков: Методические материалы / В.П. Мушинский. – Днепропетровск : ДОМУППСР, 2001. – 100 с.
2. Прийменко В.М. Суїциdalна поведінка. Психологічний аналіз і профілактика (Методичні рекомендації для практичних психологів і соціальних педагогів) / В.М. Прийменко. – К. : КМГУ імені Б.Д. Грінченка, 2005. – 43 с.
3. Цушко П. Попередження суїцидальної поведінки дітей та підлітків (Методичні рекомендації для педагогів, практичних, соціальних педагогів, батьків) / П. Цушко, О. Рудомъоткіна. – Київ : НМЦППСР МОН і АПН України, 2006. – 130 с.

The article defines the concept of suicidal behavior, analyzes the features of suicidal behavior in adolescents and show professional scientific and methodological approaches in social and educational work on the prevention of suicidal behavior in adolescents.

Key words: suicidal behavior, adolescents, prevention, social and educational work.

Отримано 8.05.2015 р.

УДК 37.364

А.О. Волошановська
Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук,
доцент Мельник Л.П.

ДОСЛІДЖЕННЯ НЕОБХІДНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ МОЛОДІ СІМ'Ї

У статті наведена характеристика дослідження ставлення молодого подружжя до соціально-психологічної допомоги, яке дає змогу визначити актуальність даних послуг серед молодих сімей на прикладі міста Кам'янця - Подільського.

Ключові слова: молода сім'я, соціально-психологічна допомога, шлюб, сімейні конфлікти, подружжя, сімейне життя.

Перші роки сімейного життя для молодого подружжя виявляються водночас, і присмими і надзвичайно важкими. Здебільшого цей період є періодом кардинальних змін, адже молоді люди, пристосовуючись до умов нового життя, в першу чергу змінюють свої погляди, звички, розподіляють нові обов'язки та сімейні ролі, тому саме у цей період виникає безліч суперечок та непорозумінь, які можуть негативно відображатися на мікрокліматі сім'ї. Сукупність різного роду конфліктів, та не вміння конструктивно їх вирішувати призводить до постійних сімейних сварок, які можуть спричинити кризові періоди сім'ї. Одним із шляхів справитися з сімейними негараздами – є звернення подружжя за соціально-психологічною допомогою до спеціалістів, а особливо до сімейного психолога, який допоможе розібратися і подолати проблеми, які турбують сім'ю.

Різні аспекти соціально-психологічної допомоги та її вплив на сімейне життя подружжя досліджували такі науковці, як: Г.С. Абрамова; Ю.Є. Альошина; О.В. Безпалько та ін.

Метою нашої статті є визначення рівня готовності подружжя звертатись до фахівців для отримання соціально-психологічної допомоги.

Нами було проведено дослідження у місті Кам'янці-Подільському на базі Центру соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді, яке дало змогу визначити популярність соціально-психологічної допомоги серед молодого подружжя. Об'єктом дослідження виступили члени молодих сімей, які прожили у шлюбі від 1 до 5 років. Вікова категорія яких була у межах 20 – 30 років. Дане дослідження проводилось за допомогою анкетного опитування, вибірка нашого дослідження становила 50 сімей. Опрацювавши отримані результати, ми прийшли до наступних висновків.

Виключно всі респонденти під сімейним життям розуміють лише позитивну характеристику, тобто все те заради чого потрібно жити. Ознаками щасливої сім'ї виокремлюють здебільшого кохання, взаєморозуміння, народження дітей, взаємоповага, підтримка, здоров'я, а також вірність, фінансову стабільність та уміння йти на компроміси.

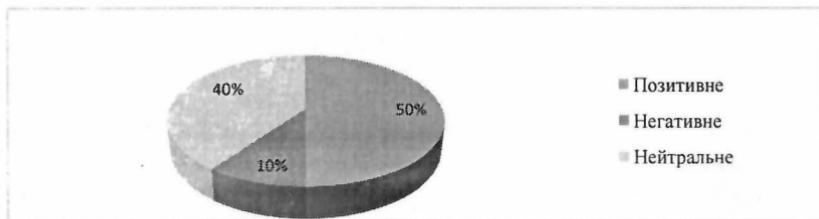
На питання чи бувають непорозуміння або серйозні конфлікти з чоловіком (дружиною), 37% опитаних стверджують, що час від часу виникають такі конфлікти, 28% опитаних говорять, що сімейні конфлікти бувають дуже рідко, 18% респондентів зазначили, що іноді стикаються з непорозуміннями і конфліктами,

та 17% опитаних наголошують на тому, що в їх сім'ях досить часто бувають серйозні конфлікти. Дані статистика характеризує середній рівень конфліктності молодих сімей.

Якщо аналізувати варіанти вирішення конфліктів у сім'ї, можна сказати, що 25% опитаних чекають поки у них попросять вибачення, не дивлячись хто винен у конфліктній ситуації, інших 25% респондентів через декілька хвилин після конфлікту ведуть себе, як нічого не було, 16% опитаних після конфлікту не розмовляють один з одним доти, доки не перейде образа, 15% респондентів – разом аналізують обставини конфлікту і вирішують його, та 9% опитаних у більшості випадках просять вибачення, не дивлячись хто винен більше у конфліктній ситуації. Отже, 24% сімей, конструктивно долають конфлікти шляхом спільногого аналізу ситуації. Проте більшість подружжя, все ж таки уникає повного вирішення конфлікту, так як намагаються втекти від розмови, накопичуючи різного роду образи, ускладнюючи сімейні взаємостосунки.

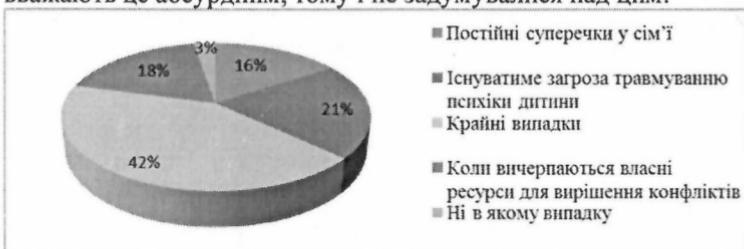
На думку науковців, сімейні конфлікти, зазвичай позначаються на психічному здоров'ї та впливають на настрій людей. Саме тому, ми спробували визначити, що саме відчувають молоді люди після конфлікту з коханою людиною, і з'ясували, що 65% опитаних після сімейних непорозумінь довгий час відчувають занепокоєння, 28% респондентів переносять свою агресію на інших людей, і лише 7 % опитаних почивають себе добре, наче «знову народилися на світ».

При визначенні ставлення молодого подружжя, до соціально-психологічної допомоги ми отримали наступні результати: 50% опитаних позитивно ставляться до такої допомоги, 40% респондентів мають нейтральне ставлення, і лише 10% опитаних негативно. Для зручності представляемо результати у вигляді рис.1.

Рис. 1. Ставлення молодого подружжя до соціально-психологічної допомоги

Для того, щоб визначити на скільки є актуальною соціально-психологічна допомога, ми запитали молодого подружжя чи задумувалися вони про соціально-психологічну допомогу фахівців, щодо вирішення сімейних конфліктів або непорозумінь, і з'ясували, що 49% опитаних не задумувалися про дану допомогу, так як в змозі самі вирішувати всі сімейні непорозуміння, 18% респондентів стверджують, що у них ще поки не було необхідності звертатися по допомогу до фахівців, 17% опитаних – задумувалися над цим, але не наважувалися звернутися, 9% респондентів все ж таки зверталися за даною допомогою, і лише 6% опитаних вважають це абсурдним, тому і не задумувалися над цим.

Рис. 2. Випадки, які б зумовили подружжя звернутися по соціально-психологічній допомозі до фахівця

При дослідженні випадків, які б зумовили подружжя звернутися по соціально-психологічній допомозі до фахівців (див.рис.2) ми визначили, що 42% опитаних розраховують на допомогу фахівця лише в крайніх випадках, 21% респондентів звернуться до психолога тоді, коли існуватиме загроза травмуванню психіки дитини, для 18% опитаних стороння допомога знадобиться тоді, коли вичерпаються власні ресурси для вирішення сімейних конфліктів, 16% респондентів дану допомогу зможуть прийняти у випадку постійних суперечок у сім'ї, і лише 3% опитаних ні в якому разі би не звернулися по допомозі. Таким чином, частина молодих сімей готові звертатись за соціально-психологічною допомогою, але у разі крайньої необхідності, а не для попередження ускладнень сімейного конфлікту.

Таким чином, в нашому дослідженні ми виявили низький рівень готовності молодих людей щодо звернень за соціально-психологічною допомогою до фахівців. Причинами цього явища можуть бути недостатньо розвинута система соціально-психологічної допомоги, зокрема, інформування населення щодо наявності служб та їх послуг, популяризація звернень за соціально-психологічною допомогою у суспільстві тощо.

Перспективи подальшого дослідження вбачаються в розробці різноманітних програм та проектів, які дадуть змогу подружжю

повірити в ефективність соціально-психологічної допомоги та дозволять їм отримувати якісні послуги щодо врегулювання сімейних взаємостосунків.

Список використаних джерел

1. Альошина Ю. Є. Індивідуальне та сімейне психологічне консультування. - 2-ге вид. / Ю.Є. Альошина. – М.: Незалежна фірма «Клас», 2000. – 208 с.
2. Абрамова Г. С. Практична психологія. Підручник для вищої школи. / Г.С. Абрамова. – М.: Академічний проект, 2005. – 150 с.

In the article the resulted description of research of relation of the young married couples to the socialpsychological help, which enable to define actuality of these services among the young monogynopaeidums of city Kamenca- Podolskogo.

Key words: Young family, socialpsychological help, marriage, domestic conflicts, married couples, domestic life.

Отримано 7.05.2015 р.

УДК 371.382:364-053.6

Р. О. Герман
Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук,
старший викладач Н. С. Гевчук

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДИК У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З ПІДЛІТКАМИ

У статті обґрунтовано ставлення підлітків до використання ігрових методик у навчальній діяльності, проаналізовано ефективність ігор у соціальній роботі з даною віковою категорією, визначено яким видам ігор надають перевагу підлітки.

Ключові слова: ігрові методики, підлітковий вік, дидактичні ігри, комунікативність, ігрова діяльність.